

Polonia

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
KATOWICE, SOBIESKIEGO 11

WYCHODZI 7 RAZY W TYGODNIU

TELEFON KATOWICE
№ 34-981

WYDAWCA: ŚLĄSKIE ZAKŁADY GRAFICZNE I WYDAWNICZE „POLONIA” SP. AKC. W KATOWICACH. ZAŁOŻYCIELI: NACZELNY REDAKTOR WOJCIECH KORFANTY, REDAKTOR ODPOWIEDZ. AUGUSTYN PUSTELNIK

Testament polityczny ś. p. Józefa Piłsudskiego

Zwłoki spoczną w katedrze na Wawelu

W Belwederze

Warszawa, 13. 5. godz. 8,10, tel. wł.
Przed Belwederem powiewa czarna chorągiew. Warta jest wzmocniona, ale pozatem nic nie wskazuje na to, że w tym gmachu nastąpiło wczoraj wieczorem wydarzenie, które poważnie zaważy na dalszych losach państwa.

Zwłoki ś. p. Józefa Piłsudskiego spoczywają na machoniowym łóżku, pod osłoną białego prześcieradła.

Jedno z ostatnich zdjęć ś. p. Józefa Piłsudskiego.

Sprawozdawca „Kurjera Porannego” opisuje wrażenia z Belwederu:

Odrzuca u wejścia do holu rzuca się w oczy niezwykle ożywiony ruch. Krążą oficerowie, dygnitarze i lekarze. Wdowa po ś. p. J. Piłsudskim osamotniła się w swej sypialni. Na prawo od holu mieści się sypialnia Zmarłego, gdzie spoczywają zwłoki. U wezłowa kłęczą córki Zmarłego Wanda i Jadwiga. Na białym prześcieradle leżą wiązanki czerwonych tulipanów.

Co chwila przybywają dygnitarze państwowi i modlą się przy zwłokach Zmarłego. O godz. 0,15 przybywa prezydent Mościcki, który zatapia się w modłach. W kilkadziesiąt minut później przybywa rząd.

W niedzielę wieczorem Belweder, gdzie zamieszkiwał marszałek Piłsudski, był rześkie oświetlony. To właśnie spowodowało, że wiele przechodniów zatrzymywało się i gromadząc się w grupy, żywo komentowało fakt rześkiego oświetlenia wszystkich pokoi.

Umierający marszałek leżał na łóżku w małym salonie. Do ostatniej chwili jego życia przebywały przy nim córki Jadwiga i Wanda, natomiast wdowa p. Piłsudska przebywała we własnym pokoju.

Gdzie spoczną zwłoki

Warszawa, 13. 5. godz. 8,20, tel. wł.
Lekarze przystąpili do zabalsamowania zwłok ś. p. Józefa Piłsudskiego. Jeden z artystów wykonał odlew mski pośmiertnej.

Na mocy decyzji ś. p. Józefa Piłsudskiego, — jak podają dzienniki śa-nacyjne, — zwłoki zostaną złożone w

grobach królewskich katedry krakowskiej na Wawelu. Serce złożone zostanie w Wilnie wraz z prochami matki ś. p. Józefa Piłsudskiego, które zostaną przewiezione do Wilna.

Mózg Józefa Piłsudskiego, oddany zostanie uczonym, a to w myśl wyrażnych poleceń Zmarłego.

Testament polityczny

Warszawa, 13. 5. godz. 9,20, tel. wł.
Przed pogrzebem ś. p. Józefa Piłsudskiego nie należy się spodziewać żadnych zmian w obsadzie stanowisk państwowych.

Ogólnie mówią, że Zmarły pozo-

stał swego rodzaju testament polityczny, którego część pozostanie tajemnicą, część zaś zostanie prawdopodobnie ogłoszona po pogrzebie.

Nad terminem pogrzebu rząd jeszcze naradza się

Gen. Rydz-Śmigły

Pisma przerwane zamieszczają całościowe fotografie Zmarłego, oraz fotografie generała Rydza-Śmigłego. Kilka pism zamieszcza również życiorys generała Rydza-Śmigłego, który wczoraj był w Warszawie i spędził kilka godzin u łóża umierającego. Rodzina Zmarłego również obecna było przy umierającym

Uwaga kół politycznych skupia się obecnie na osobie generała Edwarda Rydza-Śmigłego, nowego generalnego inspektora armii. Kilka razy odbyły się krótkie narady rządu w prezydium rady ministrów. Premier Ślawa, jak i inni ministrowie spędzili noc bezsennie.

Głos „Gazety Warszawskiej”

Dzienniki zamieszczają obszernie życiorys ś. p. Józefa Piłsudskiego, przeważnie bez żadnych komentarzy. Jedynie „Gazeta Warszawska” zaznacza, że z chwilą śmierci Józefa Piłsudskiego wytwarza się zupełnie nowa sytuacja polityczna.

„Jasne jest dla każdego, że upadł główny filar, na którym spoczywała

budowa obecnego systemu politycznego. Zejście tak wybitnej osobistości nie może pozostać bez wpływu na dalszy bieg zdarzeń politycznych.”

„Nad trumną wielkiego żołnierza cichną spory. Niech ziemia polska, której Niepodległości całe życie swe poświęcił, będzie Mu lekkim wezłowiem, na wieczny spoczynek.”

Agonia przez 5 godzin

Warszawa, 13. 5. godz. 11,30, tel. wł.

Wszystkie domy w Warszawie udekorowano flagami, opuszczonemi do połowy masztu. Miejscami widać już czarne chorągwie. Tłumy publiczności gromadzą się od samego rana przed Belwederem.

Jak słyhać, Sejm zwołany zostanie na nadzwyczajne posiedzenie żalobne prawdopodobnie natychmiast po

pogrzebie. W chwili, gdy piszemy, te słowa, obraduje Rada Ministrów.

Jak się okazuje, ś. p. Józef Piłsudski w niedzielę bardzo cierpiał. Agonia trwała przez 5 godzin, tak, że rząd był przygotowany na ten cios. General Rydz-Śmigły wezwany został z Wilna jeszcze w godzinach rannych.

Rozkaz gen. Kasprzyckiego

Warszawa, 13. 5. (PAT).

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych gen. brygady Kasprzycki wydał następujący rozkaz:

Marszałek Polski, Józef Piłsudski po dłuższej chorobie zakończył życie. W imię sprawy, którą nam pozostawił Zmarły, Wódz Naczelny, cios, co uderzył Naród i Armję, w niczem nie może osłabić wartości wysiłków służby żołnierskiej. P. Prezydent R. P. mianował generalnym inspektorem Sił Zbrojnych gen. dywizji Śmigłego - Rydza Edwarda, a mnie powierzył pełnienie obowiązków Ministra Spraw Wojskowych. Na dzień 13 maja rozkazuje: 1) przed frontem wszystkich oddziałów odczytać orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej, 2) na sztandary i chorągwie pułkowe nałożyć uroczyste kokardy żałobne, 3) generałowie, oficerowie i podoficerowie zawodowi nałożyć żałobne opaski. Chorągwie państwowe z żałobą opuścić do połowy masztu.

(—) Kasprzycki, gen. brygady.

Żałoba

Warszawa, 13. 5. (Tel. wł.)

Rada Ministrów uchwaliła zarządzić żałobę narodową. Wszelkie widowiska zostały odwołane.

9-ta rocznica

Warszawa, 13. V. (Tel. wł.)

Zwracając uwagę, że śmierć J. Piłsudskiego nastąpiła w 9 rocznicę rozpoczęcia wypadków majowych. Zmarły pisał w jednej ze swych książek: „prawdopodobnie umrę 13”. Tymczasem zgon nastąpił na kilka godzin przed trzy-nastym.

W Berlinie

Berlin, 13 maja. (Tel. wł.)

Wiadomość o zgonie marsz. Piłsudskiego wywołała w Berlinie wielkie wrażenie. Nadeszła ona w niedzielę, o godz. 23-ej. Po nadejściu tej wiadomości ambasada polska w Berlinie zasypywana była przez całą noc do rana rozmowami telefonicznymi. Linje telefoniczne Warszawy — Berlin były poprostu zablokowane, tak, że nawet pilne rozmowy telefoniczne uzyskiwano dopiero po godzinnem oczekiwaniu.

Berlin, 13 maja. (Tel. wł.)

Naczelny organ partii narodowo-socjalistycznej „Der Völkische Beobachter” załączył do wiadomości o zgonie marszałka podobiznę zmarłego w obwódce żałobnej.

Pierwsza wiadomość

Wiadomość o zgonie Józefa Piłsudskiego przyniosła „Polonia” i „Siedem Groszy”, jako jedyne dwa pisma na Śląsku. Wiadomość rozeszła się około godz. 1 w nocy w formie pogłosek po mieście, to też redakcja nasza była zasypywana telefonami, a przed kioskami na dworcu gromadziły się grupy publiczności, oczekującej na ukazanie się gazet.

Kolo godz. 2 ukazało się pierwsze wydanie „Siedmiu Groszy”, z krótką wiadomością o zgonie J. Piłsudskiego, zaś wkrótce potem „Polonia”, która przyniosła obszerną wiadomość, orędzie Prezydenta R. P., i życiorys Zmarłego. Musieliśmy kilkakrotnie zwiększyć normalne nakłady „Polonii” i „Siedmiu Groszy”. W kilka godzin po ukazaniu się „Polonii”, jedno z pism wydało dodatek nadzwyczajny.

Gen. Edward Rydz-Śmigły, nowy Generalny inspektor sił zbrojnych.